No. 279

GEWOON TE ZEGELEN

1/2 C. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Vrijdag 22 November

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den November.

In de gewone briefwisseling dezer hoofdstad leest men:

« De heer *Gunin-Gridaine* schijnt zich bezig te houden met de middelen om de handelbetrekkingen van Frankrijk uit te breiden en de belemmering der douane te verminderen. Stellig wordt aangekondigd, dat Holland een agent herwaarts zendt, belast om over een handelstraktaat met Frankrijk te onderhandelen. Er zijn eenige openingen aan het duitsche tolverbond gedaan, ten einde voor onze producten eenige voordeelige bepalingen te verwerven; engelsche en fransche commissarissen zullen zich op nieuw bezig houden, om zich over de veranderingen in het douane-tarief van de beide natien te verstaan, en, eindelijk, hoopt men binnen kort van het spaansch gouvernement belangrijke privilegien ten voordeele van onzen handel te verwerven. Deze zijn nagenoeg de onderwerpen die men in de volgende maand in de troonsaanspraak nog wil voegen, ten einde het gunstige tafereel te voltooijen, dat men van Frankrijks toestand, bij de opening der zitting van 1840, wenscht op te hangen. »

De bovengemelde correspondentie betwijfelt intusschen, of deze hoop zal verwezenlijkt en of er zoo spoedig eene overeenkomst met Holland zal kunnen getroffen worden, dan reeds zoo dikwijls het welke zij [illegible] deed voorzien was, zonder dat men zich over de wijziging in de wederzijdsche tollen, uit hoofde der verschillende belangen, had kunnen verstaan.

— Den thans voor de te hervatten onderhandelingen met Engeland [illegible] *Mac-Gregor*, welke laatste zich echter nog te Napels bevindt.

Dezelfde briefwisseling meldt hetzelfde de reden te verklaren, dat tot de vorming van het eskader te Toulon en de benoeming van vice-admiraal *Rosamel* hebben geleid. Nadat nu onlangs nog officieel aangekondigd werd, dat de zaken in het Oosten [illegible] zoodat [illegible] *Mehemed*-Ali de vloot zouden uitleveren en op *Chosrew* verwijdering niet meer aandrang, waren er echter bezwaren aan de zijde van [illegible], die nu de eerste heerschappij [illegible] voor *Mehemed*, na het gouvernement van Candia voor een zijner zonen geweigerd, had. Deze verandering in de houding van den Divan moest toegeschreven worden aan het geheim traktaat, dat dezer dagen tusschen Rusland, Engeland en Oostenrijk zou gesloten zijn, en dat minder gunstig voor Egypte was. In deze gesteldheid zou Frankrijk niet anders kunnen doen dan partij voor Egypte trekken, en men kon niet zeggen, hoever dit zou leiden. De bovengemelde formatie van een reserve-eskader en de scheiding der beide vlooten van voor de Dardanellen waren daarvan de eerste gevolgen. Van de scheiding der vlooten zal echter ook wel het jaargetijde de oorzaak zijn.

— De tijdingen uit Madrid tot den 14den vermelden, dat de ministers den vorigen dag tweemalen bijeengekomen waren en belangrijke besluiten genomen hadden. Volgens de algemeen verspreide gerugten zou het ministerie van oorlog aan den heer *F. Narvaez* opgedragen worden. Twee gedeputeerden der gematigde partij zouden tot ministers van binnenlandsche zaken en marine worden benoemd; de generaal *Lahera* zou kapitein-generaal van Madrid worden en de generaal *Balbao* politieke chef en militaire gouverneur der hoofdstad; uit verscheidene districten werden troepen naar de hoofdstad geconcentreerd; zes bataillons van la Mancha waren reeds te Toledo de Aranjuez gekomen; 6 andere bataillons en vijftig eskadrons uit het noorden komende, waren Segovia gepasseerd. Het op nieuw geconstitueerd ministerie zou de cortes tot den 20. Januarij 1840 prorogeren en dezen tijd besteden om belangrijke veranderingen in de administratie te brengen en de nieuwe verkiezingen voor te bereiden.

Het ministerie had voorts eene overeenkomst gesloten met de huizen *Ceriola*, *Safont* en andere, waardoor in het onderhoud van het leger voor een jaar werd voorzien.

De berigten die men te Madrid uit Arragon had, hielden, dat de bevolking de constitutionele zaak steeds zeer vijandig bleef. Een fransch kolonel die naar Morella was gegaan om over eene schikking te onderhandelen, had in allerijl naar Sarágossa moeten terugkeeren, en de generaal *Leon* was bijna gedood geworden door een verraderlijk schot, door een veertienjarigen knaap op hem gelost, doch dat zijn chef van den staf *Lavina* doodelijk getroffen had.

De berigten door den *Eco de l'Arragon* van den 14den gegeven, vermelden dat de constitutionele troepen nog den 10den in de jongst opgegevene stellingen stonden.

— De notering was heden ter beurs (19 *November*): 5 pCt. 111,10; 3 pCt. 81,90; Nap. r. 102,85; Sp. Ardoin 27 1/2; Passive 7; oude Diff. z. int. 7 1/4; n. Diff. z. int. 11 1/2; Rom. L. 101 drie achtste.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 17den November.

Een Zuid-Duitsch blad, hetwelk trouwens niet altijd door degelijkheid zijner berigten uitmunt, bevat het volgende uit Weenen van den 8den dezer: « Sedert gisteren is alhier het gerucht in omloop, dat de Hertog van Bordeaux plotseling uit Rome verdwenen was, zonder dat men weet naar welke zijding hij zich begeven heeft. Dit gerucht werd zelfs in de hoogere kringen verbreid, met bijvoeging dat de tijding van zijn vertrek door onzen gezant te Rome, graaf *Lutzow*, zou overgezonden zijn. Weinig geloof vindt echter hetgeen door sommigen beweerd wordt, dat hij den weg naar Frankrijk zou hebben ingeslagen. »

— De nadere berigten uit Konstantinopel van den 4den november vermelden, dat de engelsche vloot den 28sten onder zeil is gegaan om te Varla te overwinteren; de fransche vloot zou den 3den derwaarts stevenen. De prins *van Joinville* was den 27sten october aan boord van het fregat *Belle Poule* de Dardanellen ingezeild en te Thenedos aangekomen. — De vertegenwoordigers der groote mogendheden hadden, in antwoord op de jongste nota der Porte, ieder afzonderlijk geantwoord, en de verzekering gegeven, dat de Porte op de goede diensten der europesche mogendheden kon rekenen, dat zij zich slechts rustig en gematigd gedragen moest, als het beste middel om *Mehemed*-ali tot toegevendheid te brengen, vooral als hij den eenstemmigen wil der mogendheden zag, hetwelk reeds het geval was, daar hij de consuls te Alexandrie verklaard had, dat hij niets vijandelijks tegen den sultan zou ondernemen, zich met *Chosrew* verzoenen en de vloot terug geven, zoodra de verdere schikkingen tot betere bevestiging van den vrede en de goede verstandhouding met de Porte getroffen waren.

De nieuwe fransche gezant, graaf *Pontois*, had den 28sten zijn eerst bezoek bij den minister van buitenlandsche zaken *Reschidpacha* gehad; hij had zich zeer ten gunste van Turkije uitgelaten, en verklaard, dat het Frankrijk ten volle ernst was om het oostersch vraagstuk zoo spoedig mogelijk tot eene voldoenende beslechting te brengen; maar even eenstig was het bedacht, om den schok, welken het europesch volkenregt door het traktaat van Hunkiar Skelessi geleden, weder te herstellen. Jegens de andere europesche gezanten gedroeg de heer *Pontois* zich zeer welwillend; hij liet zich in een bevredigenden geest uit, waardoor de hoop versterkt werd op de beslechting van het oostersch vraagstuk. Die hoop grondde zich op de jongste tijdingen uit Alexandrie, volgens welke de vredelievende voorstellen van den oostenrijkschen consul, ondersteund door de russische en engelsche consuls, bij *Mehemed* eene goede werking hadden gedaan, zoodat hij, gelijk hierboven gezegd wordt, van zijn eisch op *Chosrew*'s verwijdering wilde afzien en zelfs Candia aan de Porte teruggeven enz. (*Zie daaromtrent Frankrijk hierboven*).

BELGIE.

BRUSSEL, den 20sten November.

Gisteren heeft de nieuwe president der kamer van vertegenwoordigers, de heer *Fallon*, met eene aanspraak het voorzitterschap

aanvaard. Een aantal verzoekschriften was bij de kamer ingekomen; daaronder bevonden zich twee van de bierbrouwers van Mechelen en Leuven, die, aangezien den hoogen prijs van de gerst, verlangen dat ook de uitvoer van deze, even als van de overige granen verboden wordt. Dit verzoek werd naar de ministers van binnenlandsche zaken en finantien verzonden. Vervolgens werden door de kamer permanente commissien voor de naturalisatien, nijverheid en finantien benoemd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten November.

Bij het onderzoek van het ontwerp van wet tot daarstelling van schuld, ten laste van 's Rijks Overzeesche bezittingen, hebben onderscheiden leden verklaard het ontwerp van wet, bij alle gebrek van inlichting, niet te kunnen beoordeelen. Zij maakten zwarigheid om de geheime memorie, over dit ontwerp bij de kamer ingediend, te lezen, naardien zij de geheimhouding strijdig achten met het beginsel en met de behoefte van publiciteit in het vak van financien. Bij den hagchelijken toestand van ons finantiewezen, bij de vrij algemeene denkwijze dat zulks grootendeels te wijten is aan den geheimzinnigen sluijer, waarin men ze tot dusverre hulde, en bij de behoefte, om het crediet, door een vertrouwen, op zaakkennis gegrond, te schragen, houden zij zoodanige expeditionele handelwijze bovendien zeer noodlottig. In afwachting van eenig licht, hetwelk tot grondslag hunner denkwijze kan strekken, moeten zij zich bepalen, hopens het al dan niet wenschelijke dezer wet te zeggen: *non liquet.*

In de eerste afdeeling heeft men aangemerkt, dat men geene kennis draagt van andere schulden, sedert eenige jaren door den Staat gecontracteerd, dan die door de zware rijksbelastingen, en door de ontzettende geld-negotiatien hebben kunnen en behooren bestreden te worden, en men verzocht dienvolgens eene specifieke opgave van de schulden, bij deze wet bedoeld, alsmede van de jaren waarin dezelven gemaakt zijn. Men voegde ook: welke betalingen uit deze geldleeningen zijn bewerkstelligd geworden. Eindelijk verlangde men te weten, of al de anterieure schulden, op den Staat rustende, onder de hier aangevraagde 56 millioenen begrepen zijn, dan wel, of men, in het vervolg van tijd, nog eene andere opgave van anterieure schulden te wachten heeft.

In de tweede afdeeling heeft men te kennen gegeven: 1°. dat in deze wet uitgedrukt worde de bepaling, dat jaarlijks aan de Staten-Generaal, bij de begrooting, kennis zal worden gegeven van het, over het dan laatst afgesloten dienstjaar, bestaand exces der inkomsten van 's Rijks Overzeesche bezittingen, zoolat dan bij de nog eenige wet, met toestemming der Staten-Generaal, over het zelve beschikt worde; 2°. Dat in deze wet specifiek worde uitgedrukt, de bestemming der bij dezelve gevorderde 56 millioen; 3°. Dat bij deze wet bepaald worde het minimum van koers, daaronder begrepen de courtage- en intrest-rekening, waarop 5 pCt. effect zal worden uitgegeven, en 4°. dat alvorens tot verdere behandeling daarzelve over te gaan, opening zal worden gegeven van 's lands gehelen financieelen toestand, met alle deszelfs bijzondere en geheime inrigtingen, fondsen en administratien, en dit ook met name van het Amortisatie-Syndicaat, deszelfs bezittingen en inkomsten schulden en lasten.

De derde afdeeling, die tot de lezing der geheime mededeeling besloten had, heeft aangemerkt, dat het uit deze blijkt, hoezeer er verwikkelingen bestaan, ten aanzien van de finantiele aangelegenheden tusschen de schatkist, het Amort-Synd., de Handelmaatschappij en het Departement van Koloniën. Het is van het grootste belang, dat die verwikkelingen uit den weg worden geruimd, en dat men tot de, in het financieel beheer zoo noodzakelijke orde, regelmatigheid en eenvoudigheid terugkeere, hiertoe vordt, in de eerste plaats vereischt, dat duidelijk en volkomen de staat van 's Rijks geldmiddelen aan de Staten-Generaal worde blootgelegd. De afdeeling dringt er op aan, dat de Regering geheel en volkomen opening geve van den staat van het Amort-Synd., van de geheele verhouding tusschen hetzelve en de kolonien (zijnde tot nu toe slechts eene rekening over eenige jaren gegeven), en van iedere betrekking van de schatkist tot andere gelijke instellingen, eerst na die opening zullen de Staten-Generaal met kennis van zaken de Regering kunnen ondersteunen in hare pogingen tot behoud van 's landsgrondgebied. De afd. is van gevoelen, dat de blootlegging van den staat van 's Rijks finantien juist bevorderlijk zoude zijn tot het wel doen gelukken der alsnu voorgedragene geldleening. Men verlangde inlichtingen nopens het verledene, ten aanzien der sommen, die werkelijk uit de Overzeesche bezittingen in 's lands kas zijn gevloeid; het gebruik van die sommen, gelijk mede van die, welke bij wijze van voorschot van de Handelmaatschappij zijn ontvangen; eindelijk de noodzakelijkheid, om zulk eene aanzienlijke leening aan te gaan, en de bestemming, die men buiten de aflossing aan die maatschappij, aan de daaruit voortvloeijende fondsen, gelijk mede van de opbrengst van de producten, die het volgende jaar zullen aankomen, zal geven: alles komt dus op eene geheel openhartige mededeeling van den toestand der geldmiddelen van den staat aan: zonder die blootlegging zou de afdeeling zwarigheid moeten maken, op nieuw tot eene vermeerdering van de schuld mede te werken.

Eenige leden meenen hierbij te moeten voegen, hoezeer de onvolledige voldoening van het voorschrift van art. 128 van de Grondwet thans betreurenswaardige gevolgen na zich sleept. Indien de regering steeds een uitvoerig doch ook waarachtig en volledig verslag van den staat der geldmiddelen aan de Staten-Generaal had gedaan, zou het Rijk gewis niet in die ongelegenheid zijn gekomen, waarin zich hetzelve thans bevindt; indien toch de meerderheid van de Staten-Generaal telkens in verminderingen van belastingen toestemde, was het, omdat men in den waan verkeerde, dat de Overzeesche bezittingen, ook zonder tot verpondring van soms nog niet ingeoogste vruchten de toevlugt te nemen, in staat waren zulke aanzienlijke sommen af te werpen, als werd opgegeven; men vertrouwde op geruststellende verzekeringen, die helaas! thans blijken minder vertrouwen verdiend te hebben. Het de overweging hiervan en van het gebeurde, van de noodzaking tot dit getuigenis en van deszelfs noodzakelijkheid, dringt de leden, om te verklaren, dat zij in geene leening ten laste van de Overzeesche bezittingen toestemmen, indien niet uitdrukkelijk wordt voorgeschreven, dat jaarlijks behoorlijke verantwoording worde gedaan van het zuiver overschot der geldmiddelen.

(*Het vervolg en slot in ons volgend nommer*).

— Men wacht spoedig de antwoorden der regering op de leeningswet, en de ondersc heiden andere aanhangige voordragten.

— Naar men vernoemt heeft het Z. M. behaagd den secretaris van legatie, Jhr. *R. Boreel*, van de dienst te Parijs terug te roepen, en denzelven ter beschikking te stellen van het Departement van Buitenlandsche zaken. Voorts vernemt men, dat tot secretaris van legatie benoemd is, Jhr. *J. L. H. A. Gericke*, adjunct-commies bij evengemeld departement; zullende hij overmits bij het gezantschap te Parijs gesteld worden, en tevens toegevoegd zijn bij den Raad van gezantschap, den heer *J. J. Rochussen*, gedurende den tijd, dat deze gevolmagtigde zich aldaar in commissie zal bevinden.

— Men zegt, dat de baron *van Grotestins* aanstaanden Vrijdag naar Madrid zal vertrekken als Nederlandsch zaakgelastigde bij het Hof van Spanje.

— De verloting van kunstwerken, aangekocht door de Maatschappij: *Tot Bevordering der Beeldende Kunsten*, heeft gisteren, des namiddags ten 1 ure, te Amsterdam plaats gehad in de vergaderzaal van het gebouw Oosten. De stukken drogen [illegible] mede zij in den catalogus der tentoonstelling, te Amsterdam, waren geteekend. Dezelven der leden van de Maatschappij, welke één of meerder aandeelen in de verloting hadden, waren in eene bus; terwijl de nommers der stukken kleine in eene andere bevonden. De uitgetrokken namen en nommers der stukken waren de volgende: De heeren *H. van Leeuwenigh Willink*, te Amsterdam, n°. 143; *M. van der Breggen*, te Amsterdam, n°. 76; *J. E. [illegible]*, te Breda, n°. 154; *A. F. Schendel*, te 's Hage, n°. [illegible]; *[illegible]*, te Medemblik, n°. 327; *J. H. Sluiters*, te [illegible], n°. X; *G. H. Biermans Jz.*, te Amsterdam, n°. 244; *C. [illegible]*, te Dordrecht, n°. 526; *H. Cohnstaedt*, te [illegible], n°. [illegible]; Leiden, n°. [illegible]; *G. Hinsmans*, te Amsterdam, n°. 330; *G. Blanche*, te Amsterdam, n°. 290; *[illegible]*, te Leiden, n°. 42; *N. Herspijt*, te Breda, n°. [illegible]; *[illegible]*, te Leeuwarden, n°. 292; *J. Schuite Hoitsema*, te Amsterdam, n°. 32; *M. Tak Brouwer*, te Middelburg, n°. [illegible]; *C. [illegible]*, te Amsterdam, n°. 490

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (20 *November*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51 drie achtste, negen zest.; dito 5 pCt. 98, 97⅝; Kansb. 23¼; Am. Syndik. 4½ pCt. 92⅝; dito 3½ pCt. 77; Handelm. 162⅝, 162½; O. Indie 5 pCt. 94 drie achtste; Ardoins 25 drie achtste, vijf zest.; Passive 7⅛; Fr. uitgest. [illegible].

*** De Directie van den Ouden Polder van St. [illegible] zal bij opbod op Dingsdag den 26. November 1839, des voormiddags ten 10 ure, op het Gemeentehuis in het openbaar aanbesteden:

De LEVERANCIE van het benoodigde RIJS, GAARDEN, STAKEN en BLADRIET voor genoemden Polder, voor den jare 1840, waarvan de Condition te lezen liggen bij den Dijkgraaf in dezelve Gemeente, bij wien tevens nadere informatien te bekomen zijn.

Namens de Directie voornoemd,

M. DORST.

Te BREDA, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.